

Erdész sorsok a XX. században

Az OEE Erdészettörténeti Szakosztályának legutóbbi, 2013. áprilisi 25-i rendezvényén Inokai Balázs: vitéz szekeres Károly a MEVME utolsó elnökének élete címmel tartott előadást, melyet muzeális értékű korabeli fotók és dokumentumok vetítésével illusztrált. Pályaválasztásunkat gyakran meghatározza egy ifjú kori példakép, a családban vagy a szűkebb környezetben látott követendőnek ítélt életpálya. Inokai Balázs (balról) is így emlékezett előadásában anyai nagyapjára, akinek életútját a történelem egymást követő viharai következtében csak fáradtságos kutatás eredményeként sikerült hitelesen rekonstruálnia.

Szekeres Károly 1896-ban született a Temesvár melletti Margitfalván (ma Giroda). 1912-ben a Temesvár Vadászterdei Erdészeti Szakiskola növendéke lett, de az I. világháború kitérőre megszakította tanulmányait. Végigharcolta az orosz, román, olasz frontokat, kétszer megsebesült, hősiességéért, helytállásáért megkapta a legmagasabb katonai kitüntéseket, később pedig vitézzé avatták.

A háború után 1921-ben kitűnő eredménnyel elvégezte a trianoni tragédia miatt Temesvár mellől Tatára költözött erdészeti szakiskolát, de a határ túlsó oldalára került szüleit már soha többé nem láthatta. Hamarosan a Sopron környéki területek elcsatolása ellen küzdő önkéntesek soraiban harcolt. 1922-től Gróf Esterházy Ferenc tatai hitbizományi uradalmába kinevezték a baji pagony erdészévé, később pedig az uradalomban vidékterületi beosztást ért el.

1926-ban a tatai, majd esztergomi Erdészeti Szakiskolások kezdeményezésére megalakult a MEVME (Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesülete) melynek Szekeres Károly is alapító tagja volt. A MEVME élénk egyesületi életet valósított meg. A tagság létszáma hamarosan megközelítette a 2000 főt. Aktív egyesületi tevékenysége eredményeként a tagság 1940-ben vitéz Szekeres Károlyt választotta meg elnökké, mely tisztséget egészen 1945-ig az Egyesület megszűnéséig betöltött.

A MEVME jelmondata: „Istenfélelem, szeretet, munka, erre tanít bennünket az erdő örök bölcselése”. Ennek alapján nem csoda, hogy az 1945 után az egyesület vezetői közül sokan üldözöttek, megbélyegzettek lettek. Szekeres Károly sok ide-oda helyezgetés, zaklatás után 1975-ben hunyt el Tatán.

2012. év végén vitéz Szekeres Károly életét bemutató fotókból, dokumentumokból egy példamutatóan megrendezett kiállítás is készült, mely a Vértesi Erdő Zrt. tatabányai központjában tekinthető meg.

keretében a korábbi tervutasításos rendszerről át kellett volna térni a nyereségdekkeltségű gazdálkodási formára. Időközben folytak a „csehszlovákiai események” a prágai tavasz, az úgynevezett ember arcú szocializmusra való áttérés kísérlete, mely végül a szocialista országok hadseregeinek beavatkozását váltotta ki. Ebben az időben egy fiatal pályakezdő számára a sorozatos irányváltások, átszervezések jelentették a gyakorlati élettel kapcsolatos első találkozásokat.

A történelem során talán még sosem fordult elő, hogy egy-két emberöltő alatt olyan gyökeres változások következzenek be, mint napjainkban. A rendszerváltás, a hihetetlenül felgyorsult technikai fejlődés fényben visszatekintve, a 40-50 évvel ezelőtti események már történelmi messzeségbe kerültek. Ma a műholdas helymeghatározás korában már szinte elképzelni is nehéz, hogy az 1960-as-70-es években, a titkos térképek korában egy mérnök ember egy térkép elvesztése miatt akár a börtönbüntetést is kiérdemelte volna.

Az akkori technikai eszközök pedig különösen muzeálisnak hatnak a mai technikai színvonal mellett.

A fentebb említett rohamos történelmi változások, és a felgyorsult fejlődés miatt ma különösen fontos, hogy korábbi szakmai tapasztalatainkat rendszeresen gyűjtsük, rögzítsük, hogy a további fejlődés irányainak keresése során helyes következtetéseket tudjunk levonni.

Béni Kornél
szakosztály titkár

Szakosztály ülésünk második előadását Holdampf Gyula (jobbról), Pályakezdeményezés a HM erdészethozás címmel tartotta. Ösztöndíjasként Holdampf Gyulának 1967 nyarán a HM Erdészeti budapesti központjában kellett megkezdnie szakmai pályafutását.

Ez az időszak a magyar erdőgazdálkodás szempontjából is jelentős változásokat hozott. 1967-ben a korábbi Országos Erdészeti Főigazgatóság (OEF) beolvadt a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumba (MÉM) és a mai területnagyságokkal kialakultak a Honvédségi Erdőgazdaságok.

1968. január 1-vel bevezetésre került az Új Gazdasági Mechanizmus, melynek